

til at komme ind derpaa. Det Endringsforslag, der er stillet herom, betyder efter mit Skjøn, at disse Spørgsmaal skulle blive liggende og ordnes nærmere i Fremtiden. Kun een Bemærkning skal jeg tillade mig at gjøre, nemlig den, at Grundleien af Industri anlæg i Frihavnen er ganske vist forudsat at skulle være nogenlunde høi, og jeg tror, at det er i sin Orden. Det ærede Medlem kan sige: Saa er der store Fabriker, der ikke kunne trække derud. Ja, det kan være ganske rigtigt, men Forholdet er ogsaa det, at Anlægget der nærmest er beregnet for Fabriker med Export til Udlandet og ikke for Fabriker, som væsentlig ville virke paa Indlandet; og derfor maa de Fabriker, der komme der, tage den Gene paa sig overfor de indenlandske Fabrikanten, at deres Grundleie bliver høiere, end om de gaa til en Udkant af Byen eller om de lægge sig ud paa Landet. Men deres Fordel er ogsaa indlysende; de ligge jo ved Havnen, ved dybt Vand, og med fuld Ret til toldfri Export til Udlandet uden at generes af Told paa de Raaprodukter, de indføre, og med Mulighed for Export til Udlandet. Leiebetingelserne kunne ikke blive saa gode, som naar en Fabrikant selv søger sig sin Plads op. Men det vilde da ogsaa være befyndeligt, om Folk kunde være stillede saaledes, at de kunde sige: Nu kan jeg gaa op til Helsingør eller til en Landstation ved Helsingørbanen og bygge mig en Fabrik; der kan jeg faae Grund ved Jernbanen til den Pris; men jeg har mere Byst til at flytte ud til Frihavnen, og jeg forlanger Grund der til samme Pris, eller hvis dette Exempel er overdrevet, at man skulde kunne gaa langt ud i en Udkant af Kjøbenhavn og lægge en Fabrik og saa sige: Den Pris vil jeg ogsaa give for Grund ved Frihavnen. Det er en Støffelse, hvis man tror det, og de Vilkaar bør man heller ikke have. — De Forslag, der angaa Jernbaneanlægene, har jeg udtalt mig om.

Seg skal for Diebliffet endnu kun udtale mig om de Forslag, der ere stillede af det ærede 1ste Medlem for 8de Kredts (Breinholt). Det ærede Medlem forlanger optaget en ny Undersøgelse og Overveielse om, hvor man skal lægge Frihavnen ved Kjøbenhavn. Det ærede Medlem ser aldeles bort fra, at vi i mange Aar have beffæstiget os med dette Spørgsmaal. Det ærede Medlem støttede

endnu stærkere den Anstuelse, der kom fra det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn, at Alt, hvad der er gjort, duer ikke, det er uefterretteligt. Det ærede Medlem vil have en Undersøgelse op paa bar Bund, Spørgsmaalet skal staa aldeles frit, og det ærede Medlem peger paa forskjellige Punkter, hvor man kan gaa hen. En saadan ny Overveielse kan jeg for Diebliffet ikke se, at der er nogen Grund til, og deri maa det ærede Medlem ikke fortænke mig. Naar Regjeringen, efter at Sagen har været behandlet gjennem forskjellige Kommissioner, og efter at der har været offentlig Konkurrence om Planerne, har udtalt: Der og der ville vi gjøre Anlægget, og naar denne Tanke er bleven støttet fra de fleste Sagkyndiges Side, og i hvert Fald af alle Autoriteterne, forekommer det mig, at det maa være Regjeringens Sag nu at forelægge dette Forslag; men vedtager man den § 1, som det ærede Medlem har foreslaaet, følger det af sig selv, at det er en Forkastelse af Lovforslaget; det kan ikke fortaas anderledes. Saa gaa vi ud i det Ustikre, og saa er der Ingen, der veed, naar den Sag kommer frem igjen. Seg kan derfor fritage mig selv for at komme ind paa de udførlige Betragtninger, som det ærede Medlem var inde paa, idet for mig ligger for Tiden det Spørgsmaal ikke for, om man skal lægge Frihavnen et andet Sted; for dette Projekts Skjæbne er afgjort, ligger det ikke for. Forkaster Rigsdagen det, da er det en anden Sag, saa maa Sagen tages op til ny Overveielse; men nu forhandle vi paa Grundlag af dette, og jeg føler mig ikke forpligtet til at forhandle paa et Grundlag, der er saa løst som det, det ærede Medlem var saa god at præsentere, iøvrigt med stor Interesse for Sagen, det indrømmer jeg. Seg skal endnu kun sige, at for Nordhavnen behøver det ærede Medlem ikke at være bekymret; selv om man ikke gaar til Anlægget af en Frihavn, vil der blive tilstrækkelig Brug for disse Arealer for Havnens egen Regning; hvis dette Forslag ikke bliver færdigt, stiller Sagen sig saaledes, at saa maa Havnevesenet desuagtet blive ved at bygge og anvende Beføstning paa disse Arealer. Det er i visse Henseender ikke heldigt, efter at Sagen har været inde her, men der er ingen anden Veie at gaa, Havnevesenet kan ikke ligge og sove, fordi vi ikke kunne faae For-